

Speelklaar? Spelen maar!

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

Deze tool is inspiratie om speelaanleidingen voor de kinderen te creëren en hiermee de spelbetrokkenheid te verhogen.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch medewerkers.

DOEL

Handvatten geven om speelaanleidingen te creëren en de ruimte speelklaar te maken.

WAT

De tool bevat voorbeelden van speelaanleidingen en een format voor een gesprek om tot een goede speelaanleiding te komen.

WERKWIJZE

De pedagogisch coach of coördinator laat de foto's zien aan pedagogisch medewerkers in een teamoverleg of individuele coaching. Zij gaat daarover in gesprek over het creëren van speelaanleidingen die passend zijn voor de doelgroep waarmee de pedagogisch medewerkers werken. Als dit is uitgetoetst, reflecteren de pedagogisch medewerkers met de coach/coördinator aan de hand van reflectievragen.

GOED OM TE WETEN/INLEIDING

Een speelklare omgeving lokt spel uit en zorgt voor hoge spelbetrokkenheid bij kinderen waardoor zij zich kunnen ontwikkelen.

→ Voorbeelden

Themaplek

Ontdeklek

Themaplek

Huishoek

Babyplek

Materiaal op kindhoogte

Stoere werkplek met echte materialen

Compacte creatieve hoek met materiaal op kindhoogte

→ Bespreken van de voorbeelden

Sta per speelaanleiding stil bij welke ervaringen kinderen op kunnen doen. Vraag door naar concrete ervaringen. Dus als een persoon aangeeft dat kinderen kunnen bewegen vraag je door naar welke bewegingen de kinderen kunnen oefenen. Of als ze een zintuiglijke ervaring benoemen vraag je door over wat de kinderen kunnen zien, voelen, proeven, ruiken, horen.

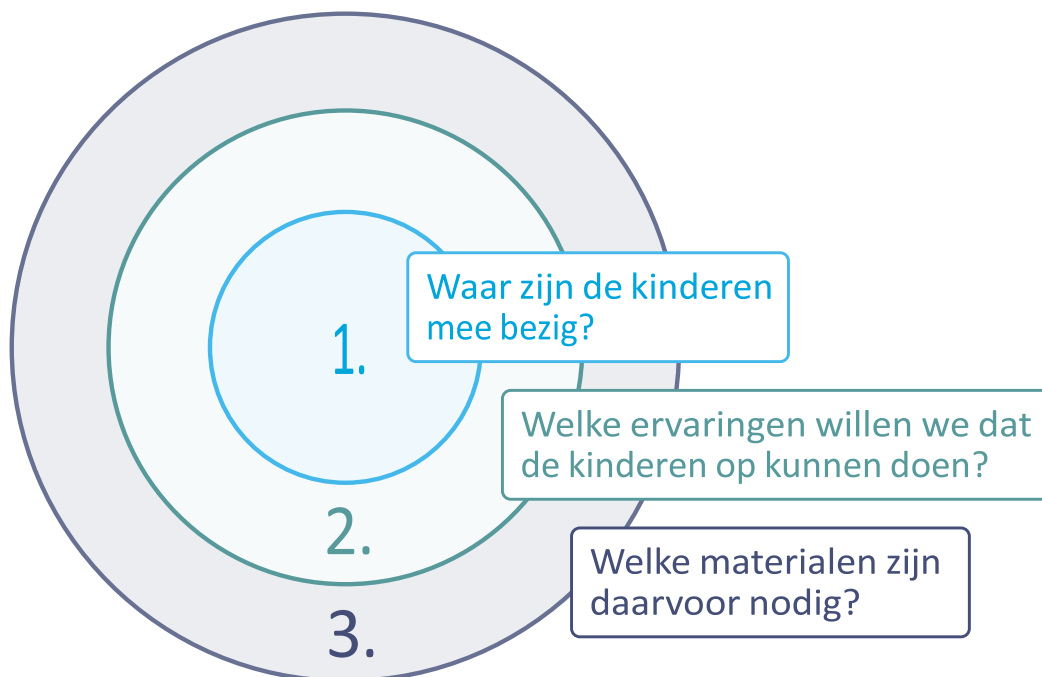
Vraag na het bekijken van de fotoreeks aan de pedagogisch medewerkers wat hen op is gevallen aan de speelaanleidingen.

Aanvullen met:

- Verschillende soorten materialen worden gecombineerd: speelgoed, natuurlijke materialen, huis-, tuin- en keukenmaterialen, verpakkingsmaterialen
- Veel gebruik van losse onderdelen
- Veel gebruik van sensopathische materialen die een sterke zintuiglijke ervaring geven
- Er worden verhogingen gebruikt voor de speelaanleidingen, er staan (bijna) geen stoeltjes bij
- Het materiaal wordt uitnodigend klaargezet
- Men is niet bang voor vies worden
- Bij veel speelaanleidingen is geschreven taal terug te vinden

→ Zelf aan de slag: brainstorm

- Voorbereiden door de pedagogisch coach: teken op een flip-over drie cirkels zoals op onderstaande afbeelding (indien er meerdere groepen aan deelnemen voor elke groep één):
- Beantwoord met elkaar de volgende vragen en schrijf dit op in de betreffende cirkel:

1. Waar zijn de kinderen mee bezig?

- Wat interesseert de kinderen op onze groep?
- Welke trends herkennen we?
- In welke ontwikkelingsfase zitten de kinderen?
- Waar zijn ze veel mee aan het oefenen?
- Voor welk thema kiezen we?

2. Welke ervaringen willen we dat de kinderen op kunnen doen?

- Welke ervaringen willen we dat de kinderen op kunnen doen met de nieuwe speelaanleiding?
- Denk aan zintuigelijk, bewegen, taal, probleemoplossend, creativiteit, samenwerking, etc. en maak de ervaringen concreet.

3. Welke materialen zijn daarvoor nodig?

- Wat hebben we nodig? Welk materialen hebben we in huis?
- Welke materialen moeten we aanschaffen/verzamelen?
- Wat is een geschikte plek om de speelaanleiding klaar te zetten?

Spreek een datum af voor wanneer de pedagogisch medewerkers hiermee aan de slag gaan en wanneer jullie de speelaanleiding gaan evalueren aan de hand van de reflectievragen op de volgende pagina (geef deze alvast mee zodat de pedagogisch medewerkers een richtlijn hebben om te observeren).

→ Reflectievragen

Reflectievragen nadat de speelplek is heringericht:

Met welke materialen hebben de kinderen gespeeld?

Welke ervaringen hebben de kinderen opgedaan?

Wat kan je zeggen over de spelbetrokkenheid van de kinderen?

Welk spel heb je gezien wat je van tevoren niet had ingeschat?

Ideeën voor een volgende speelaanleiding op basis van de observatie: